

UDK 550.8:553.6

Geološka prospekcija ozemlja občine Šentjur pri Celju

Geological Prospecting for Mineral Raw Materials of the Šentjur Community Area

Nuša Krošl-Kuščer

Geološki zavod Ljubljana, Parmova 33

Geološka prospekcija ozemlja manj razvite občine Šentjur pri Celju je obsegala pregled naslednjih kamenin: triadni apnenec in vulkanske kamenine, oligocenski peščeni lapor in andezitni tuf, miocenski kremenov pesek, litavski apnenec in laški lapor. Vključen je bil tudi hidrogeološki pregled hipotermalnega izvira v Dobrini pri Žusmu.

During the prospecting for mineral raw materials of Šentjur community some brief site investigations and preliminary chemical and technological analyses were carried out. The following rocks were investigated: Triassic limestone and associated volcanic rocks, Oligocene sandy marl and andesitic tuff, and Miocene quartz sand, Lithothamnion limestone and marl. A brief survey of the hypothermal spring at Dobrina near Žusem was carried out too.

Občina Šentjur pri Celju leži na manj razvitem območju in zajema tudi del Kozjanskega. Za razvoj industrije bi bila zato koristna najdba mineralnih surovin. V prvi polovici prejšnjega stoletja so nekaj časa kopali železovo rudo na severovzhodnih pobočjih Bohorja in v Žusmu, ki je zahodni podaljšek Rudnice. V Fužinah je tedaj obratoval tudi plavž. Zaradi majhnih zalog, neenakomerne kvalitete in težke taljivosti rude so bili ti kopi opuščeni.

Več možnosti lahko pričakujemo na nemetalnem področju. Že v prvi polovici prejšnjega stoletja je bil po Evropi znan bentonit iz Blagovne severozahodno od Celja, ki so ga izvažali še po prvi svetovni vojni. Po drugi svetovni vojni so odprli več nahajališč bentonita vzhodno od Celja, med njimi tudi nekaj kopov južno od Šentjurja. Obratovanje pa je bilo zaradi majhnih rezerv in tektonsko porušeni plasti opuščeno. Geološka prospekcija v l. 1974 je imela namen pregledati in orientacijsko določiti morebitno uporabnost drugih nemetalnih surovin. Laboratorijske analize so pokazale, da so za bolj podrobne raziskave zanimiva naslednja nahajališča:

- diabaz na severnem delu Bohorja
- andezitni tuf zahodno od Žusma
- kremenov pesek na več krajih, posebno okoli Jezerc
- litavski apnenec vzhodno od Ponikve

Preliminarne preiskave lastnosti zgoraj naštetih kamenin so nakazale možnosti njihove uporabnosti v industriji gradbenih materialov in v gradbeništvu. Zelo razširjeni oligocenski peščeni lapor in lapor laškega horizonta bi glede na svojo sestavo in druge lastnosti ustrezala le kot surovina za proizvodnjo cementa.

Hidrogeološki pregled izvira v Dobrini je pokazal, da temperatura (14 do 15°C) in izdatnost (2 do 3 litre na sek.) ne nakazujeta zadostne sigurnosti, da bi tudi z velikimi investicijami v globoko vrtanje dosegli ugoden rezultat.